

2. razred srednje škole
Modul - Prevencija ovisnosti
Kockanje mladih – šanse i rizici

Tema, cilj, trajanje, dob učenika

- Tema: kockanje mladih, mogući rizici povezani s kockanjem
- Opći cilj sata razrednika: poticanje kritičkog razmišljanja o kockanju
- 45' - 1 školski sat
- za učenike u dobi 15 - 16 godina

Cilj radionice i ishodi učenja

- Cilj radionice
 - povećanje razumijevanja kockanja; razumijevanje potencijalnih problema povezanih s kockanjem
- Ishodi učenja (po aktivnostima)
 - opisati kockanje i razlikovati vrste kockanja
 - prepoznati pozitivne i negativne strane kockanja

Potreban materijal

- priprema radionice
- novčića koliko je parova učenika – svaki par dobiva 1 novčić za uvodnu igru
- Protokol 1 – Kockati ili ne – kako ću odlučiti? (za svakog učenika)
- Protokol 2 – Informacije o kockanju (za svakog učenika)
- Protokol 3 – Gdje možemo naći točne informacije o kockanju? (za svakog učenika)

Sadržaj – opis aktivnosti

Uvodna igra „Pismo – glava“ – 10'

Cilj uvodne igre (za voditelja): *uvod u temu kockanja i interaktivan način rada, koncept slučajnosti u igrama na sreću; kasnije u radu se pozivamo na iskustvo iz uvodne igre*

Uputa: Svaki par učenika dobit će novčić i zadatak je baciti novčić u zrak i pogađati hoće li novčić pokazati pismo ili glavu. Kolika je vjerojatnost da ćemo pogoditi pismo ili glavu? Imamo 50% šanse pogoditi u svakom bacanju novčića. Sada će svaki učenik/ca 4 puta pogađati. Bilježite rezultate – koliko ste puta pogodili od 4 pokušaja.

Rasprava i uvod u temu:

O čemu je bila ova igra?

Koliko ste puta pogodili?

O čemu ovisi pogodak – o sreći, slučaju, znanju ili vještini?

Važno je naglasiti da većina kockarskih igara ovisi o slučaju nad čime nemamo apsolutno nikakvu kontrolu. U ovoj igri smo malo testirali šanse za dobitak i slučajnost pogađanja o čemu ćemo, između ostalog, razgovarati danas na radionici. Tema je Kockanje mladih – šanse i rizici. Kada kažemo „kockanje“, pri tome mislimo na igranje različitih oblika igara na sreću – kartanje, biljar ili fliper za novac, loto listići, sportske kladionice, igre na automatima ili u kasinu i slično. Kockanje je ulaganje nečeg vrijednog u događaj koji može rezultirati većim i povoljnijim ishodom. Znači, uložimo nešto nama vrijedno (npr. novac) i očekujemo da ćemo dobiti još više. Vidjet ćemo kolike su šanse za to. Danas ćemo razgovarati o kockanju i o rizicima koji su s kockanjem povezani kako bismo se upoznali s važnim informacijama i kako bismo mogli donositi odgovorne odluke kada je kockanje u pitanju.

Glavna aktivnost – Rizik kockanja – 25'

Cilj aktivnosti: Sada ćemo se upoznati s mogućim rizicima koji mlade ljude mogu odvesti u problematično kockanje i posljedicama koje kockanje može imati na njih.

Uputa: Svaki učenik dobit će list na kojem je nacrtana mlada osoba koja želi odlučiti hoće li ili neće kockati (*Protokol 1 Kockati ili ne – kako ću odlučiti?*). Hoćemo li ili nećemo kockati možemo odlučiti sami. Da bi ta odluka bila odgovorna i dobra za nas, važno je proučiti razloge zašto neki ljudi odluče kockati, a neki ne i koje posljedice nam se mogu dogoditi nakon bilo koje od tih odluka. U lijevom gornjem kutu lista napišite tri moguća razloga zašto neki ljudi odluče kockati, u lijevom donjem kutu upišite tri moguća razloga zbog kojih ljudi odluče da neće kockati. S gornje desne strane smješka napisat ćete tri moguće negativne posljedice koje kockanje može imati na mlade ljude, a ispod toga tri pozitivne posljedice koje možemo imati ako odlučimo da nećemo kockati. Radit ćete u grupama po 4-5 učenika/ca kako biste si pomogli, a svaki/a učenik/ca upisuje ideje u svoj list. Za taj zadatak imate 10'.

Voditelj radionice podijeli Protokol 2 i Protokol 3 kako bi učenici imali informacije koje će im pomoći u ovoj aktivnosti.

Rasprava:

Svaki tim izvještava razred o svojim idejama, a voditelj usmjerava raspravu.

- Razlozi za kockanje mogu biti: zarada, zabava, opuštanje, druženje s prijateljima, dosada...
- Razlozi protiv kockanja mogu biti: gubitak novca, zabranjeno je za maloljetnike, može biti opasno jer ljudi mogu razviti ovisnost, jako su male šanse da se nešto zaradi...
- Posljedice kockanja mogu biti: financijski problemi, problemi s roditeljima i učiteljima ako saznaju, premalo vremena za učenje i druženje s prijateljima koji ne kockaju, loš osjećaj gubitka...
- Posljedice ako ne kockamo: zdravi načini provođenja slobodnog vremena, druženje s prijateljima koji imaju različite interese, dobar osjećaj da smo se zauzeli za sebe...

Zaključna rasprava – 10'

O čemu smo danas razgovarali?

Što ste novo naučili o kockanju? Je li vas nešto što ste danas saznali iznenadilo?

Je li vam se svidio ovakav način rada? Što vam se svidjelo?

Koje važne informacije o kockanju biste rekli svojim prijateljima koji vas nagovaraju da idete kockati, a vi to ne želite?

Protokol 1

Kockati ili ne – kako ću odlučiti? -učenici-

Zašto neki ljudi odluče kockati?

Koje negativne posljedice mogu imati mladi ljudi koji kockaju?

Zašto ljudi odluče da neće kockati?

Što mogu biti pozitivne posljedice za mlade ljude kada odluče da neće kockati?

Informacije za TIMOVE

Neki rizični čimbenici za kockanje mladih

Postoje neke karakteristike mladih ljudi i značajke njihove okoline koje nam govore da je neka osoba u većem riziku da će postati problematični kockar od drugih. To ne znači da će sigurno postati kockar, ali upućuje nas na oprez. Isto tako, netko tko ima neke od ovih rizičnih čimbenika ne mora nužno postati kockar – možda se s tim značajkama jako dobro nosi i zato nisu utjecale na odluku da će kockati.

Karakteristike mlade osobe:

- Rani početak kockanja (već u osnovnoj školi)
- U počecima kockanja dobio/la je neki veći dobitak
- Stalno pokušava uloviti zaradu, odnosno smanjiti gubitak novca
- Kocka sam/sama
- Ima roditelje koji kockaju
- Ima nisko samopoštovanje
- Koristi kockanje da bi imao bolji status u društvu vršnjaka
- Uzbudjen je i uznemiren za vrijeme kockanja
- Koristi kockanje za bijeg od problema
- Ima loše ocjene u školi
- Koristi sredstva ovisnosti (cigarete, alkohol ili droge)
- Krade novac za kockanje
- Izostaje s nastave da bi kockao

Značajke okruženja:

- Teška obiteljska situacija/loši odnosi u obitelji (nerazumijevanje, svađe, nasilje...)
- Zlostavljanje u obitelji
- Nedovoljno poticanja i ohrabrivanja od roditelja
- Zanimarivanje od roditelja u ranom djetinjstvu
- Ozbiljne ozljede ili bolesti članova obitelji/mlade osobe
- Nedosljednost roditelja

Neki znakovi problematičnog kockanja

Rani znakovi upozorenja:

- Neobjašnjeni izostanci iz kuće
- Trajno laganje oko toga gdje je bio/bila cijeli dan
- Stalno mu/joj nedostaje novca
- Tajanstvenost
- Zanimarivanje školskih obaveza, obiteljskih druženja, prijatelja, zdravlja
- Uznemirenost (ako ne može kockati)

- Promjene raspoloženja
- Gubitak prijatelja i društvenog života
- Kockanje vidi kao normalan način zarade novca
- Vrlo umoran/umorna tijekom dana
- Previše vremena provodi na Internet stranicama za kockanje

Znakovi ovisnosti o kockanju:

- Veliki dugovi (za koje uvijek ima objašnjenje)
- Problemi s izostancima u školi
- Neobjašnjena posuđivanja novca od članova obitelji i prijatelja
- Odgađanje vraćanja posuđenog novca
- Preokupiranost kockanjem i trošenjem novca na kockanje
- Kocka sam/sama dugo vremena
- Stalno lovi dobitak
- Kocka do trenutka dok sve ne izgubi
- Udaljavanje od obitelji i prijatelja
- Laganje o vlastitom kockanju obitelji i prijateljima
- Počinjenje kaznenih djela da bi se došlo do novca za kockanje

<h3>Što je još važno znati o kockanju?</h3>

- Kada kockamo, mi zapravo kupujemo zabavu, a ne zarađujemo.
- Ne postoje velike šanse da će se kockanjem zaraditi novac.
- Kockarska industrija i država koja ubire porez od toga su stvarni pobjednici kockanja.
- Kako bi bili na dobitku od kockanja, treba stati prije nego počnemo.
- Kockanje ne bi trebao biti način rješavanja problema ili stresa i napetosti.
- Osjećaj da smo moćni kada kockamo i da ćemo dobiti je samo iluzija.
- Ovisnost o kockanju je štetna kao i druge ovisnosti.
- Ne postoji sustav pobjeđivanja – kockarnice su uvijek „pametnije“.
- Kockanje ovisi o slučaju, a ne o sreći.
- Jedan veliki dobitak koji će riješiti sve gubitke vrlo vjerojatno se nikada neće dogoditi.
- Ne pokušavaj vratiti što si izgubio, velika je vjerojatnost da ćeš i to izgubiti.
- Češće čujemo o dobitnicima, ali gubitnika je mnogo, mnogo više.

**Gdje možemo naći točne informacije o kockanju?
-razrednik i učenici-**

www.kockanje.info

www.rigt.org.uk

www.en.wikipedia.org/wiki/Gambling

www.gordonhouse.org.uk

www.gamecare.org.uk

www.gamblingtherapy.org

www.npsgambling.org

www.gamblingproblem.org

www.youthgambling.com

www.friends4friends.ca